

Behandlingspedagoger kan behandling

BALSAM utbildar studenter med kompetens direkt för behandlingshem och institutioner. Men det är inte lätt att få branschen att upptäcka. Varför? undrar BALSAM.

Debatt i [SocialPolitik nr 4 2010](#) | Text: Föreningen BALSAM | [Prenumerera](#)

Kritiken har varit hård mot de statliga ungdomshemmen och ett stort antal privata Hem för vård och boende, HVB. 2009 blev Sveriges samtliga 420 HVB granskade för första gången. Socialstyrelsen och länsstyrelser lyfte då särskilt fram brister i utbildningen hos ledning och personal.

Vi representerar föreningen BALSAM (Behandlingspedagoglinjer i samverkan) som omfattar tretton eftergymnasiala yrkesutbildningar. Föreningen har sedan starten i slutet av 1980-talet arbetat för att utveckla en kvalificerad utbildning av behandlingspedagoger i vården av barn, ungdomar och vuxna med psykosocial- och missbruksproblematik. Våra utbildningar är idag tvååriga och bedrivs såväl inom ramen för Yrkehögskolan som inom ramen för Sveriges folkhögskolor.

Kunskapen om vår existens, inriktning och särskilda kompetens är dock inte särskilt allmän bland vårdgivare, HVB och SiS-institutioner. Vi tycker det är märkligt av flera skäl. Våra studenter genomgår en kvalificerad yrkesutbildning med stor bredd, bland annat inriktad mot arbete på behandlingshem och öppenvård. Utbildningarna inom BALSAM tillämpar ett unikt antagningsförfarande där studentens lämplighet för yrkesområdet sätts i fokus. Ofta pågår mötet med de sökande under en hel dag där förutom bedömning av betyg och yrkeserfarenhet genomförs intervjuer, grupplaborationer och

skattningar av olika slag. Antagningen genomförs av lärare och erfaren behandlingspersonal i samarbete med studerande vid utbildningarna. Allt detta för att tillse att sökande har rätt förutsättningar, livserfarenhet och den personliga mognad som krävs i yrket. Medelåldern för våra studenter är vid kursstart betydligt högre än vid många högskoleutbildningar, vi vet att yrkesområdet efterfrågar detta.

Utbildningarna inom BALSAM har lärarhandledd undervisning cirka 25 lektioner i veckan. Ett stort antal lärare har egen erfarenhet av behandlingsarbete. Mer än en fjärdedel av utbildningstiden är arbetsplatsförlagd. Undervisningen sker i nära kontakt med arbetslivet och kvalitetssäkras kontinuerligt. Utbildningarna lägger stor vikt vid att undervisningen är kunskapsbaserad och att aktuell forskning och debatt följs.

Tillsammans har utbildningarna inom BALSAM mer än 150 års samlad erfarenhet av att utbilda studenter med kompetens direkt riktad mot yrkesverksamhet på behandlingshem och institutioner. Att yrkesområdet fortfarande i vissa fall kan vara skeptiska till våra utbildningar är förvånande.

Fackförbundet TCO skriver i sitt remissvar på Missbruksutredningen 20100318:

Av det som finns idag av KY-utbildningar, socionomprogram, psykologutbildningar med olika inriktningar, fritidspedagoger, med mera får vårdorganisationerna mycket svårt att hitta kompetent personal. Behandlingsassistentutbildningar behöver ses över, så att en grundläggande nivå på kunskaper inom området missbruk, beroende, psykiatri och kriminalitet erhålls.

Vi hävdar att utbildningarna inom BALSAM i högsta grad står för vad TCO efterfrågar. Vi är naturligtvis inte konkurrenter till dagens högskoleutbildningar men arbetar med kvalificerade yrkesutbildningar av behandlingspersonal där fokus på kunskaper bland annat inom områdena missbruk, beroende, psykiatri och kriminalitet står i centrum. Våra utbildningar

är också genom sin processinriktning unika i att möta yrkesområdets behov av socialpedagogisk kompetens inom HVB-hem, SiS-institutioner och öppenvård.

Mot bakgrund av detta tycker vi det är märkligt att våra studenter, när de söker praktik inte sällan möts av beskedet att "vi tar bara emot socionomstudenter" och ibland när de söker jobb får höra "vi anställer bara socionomer". Vad är det som gör socionomer så mycket bättre lämpade för socialpedagogiskt behandlingsarbete?

Fjodor Eklund, Värnamo folkhögskola,

Per Carlman, Önnestad folkhögskola,

Per Westerlund, Braheskolan

per@braheskolan.se